

bilis. Incolæ hic passim fortunis inopes, moribus agrestes, ruditer habitantes. Quinque ab Monte alto mill. supra Consentiam, secundum Apenninum, *Pandosia* vestigia conspiciuntur, antiquæ urbis. In monte, munitissimo loco sita fuit, ubi tres exigui colles Acherunte fluvio cincti. *Pandosiani* una cum Consentinis in potestatem populi Romani ultro concessisse leguntur apud Livium libro xxiv. Haud procul hinc Alexandrum, Epiri regem, ab exsule Lucano interfectum misere periisse, tradunt Livius lib. viii. Hodie *Castro Franco*, quod mille passibus abest, Gabrieli Barrio dicitur. Pandosiam & Acheruntem cum Alexander Epirotarum rex anticipati oraculo monitus evitare vellet, hic in eadem incidit ac periit. Ultra Busentum fluvium *Consentia* est, quæ *Consenza* hodie. Caput & metropolis Brutiorum, hodieque sita circa declivitatem penè Apennini, colles amplectens septem, quibus maxima urbis ædificiorum pars imposita: unde & septennis collibus pro insigni utitur. Urbem uno latere Crathis, altero amnis includit Busentus, qui ipsam ab suburbiis separat. Arcem habet in montis jugo australi regione munitissimam. Summo templo dignitas Archiepiscopalis est adtributa. Capta quondam ab Hannibale, mox ad Pop. Romani societatem & amicitiam una cum Thuris est reducta. Ingentem calamitatem passa est ab Saracenis, Ioannis XI P. M. & Ottonis Imp. Augusti temporibus. *Consentini* fuerunt *Petrus Paulus Parrhasius* I. C. Patavii Bononiæque Professor, inde auditor Apostolicæ camerae Paulli III P. M. postea Cardinalis: *Ioannes Paullus Parrhasius*, Latinis Græcisque litteris eruditissimus: *Ioannes Crassus*, orator eximius: *Antonius Teleseus*; *Antonius* & *Nicolaus Giardini*, omnes Græcè Latineque doctissimi: *Ioannes Baptista Martoranus* Poëta Italus. Nobiles ibi familiæ: *Bernardi*, *Cavalcanti*, *Chiachio*, *Ciozi*, *Ferai*, *Ferrari*, *Longhi*, *Martirani*, *Matera*, *Migliarezi*, *Morelli*, *Quatromani*, *San-Felice*, *Sarsali*, alias *di Surrento*, *Scaglioni*, *de Tarsia*, *Tilesti*. Ager frugum omnium fructuumque optimorum, vini, olei ferax: moris item arboribus abundans ad vermium nutritionem, qui sericum faciunt. In eodem agro tot vici villæque sunt, ut perpetua videatur esse civitas. Sunt quoque in his locis *Marturanum*, *Cocentum*, *Motta Porciana*, *Luceria*, *Aielum*, *Ferulentum*, *Taberna*, *Catanzarum*, *Nicastro*, *San-Blasium*, *Maida*, *Franca-Villa*, *Mons Sanctus*, *Baduatium* castellum, *Laconia*, post eam *Arx Argitolana*, *Mons Leo*. olim his locis in Apennini colle *Hipponium* sive *Vibo Valentia*; quod clament cum loci situs, ad antiquam descriptionem optime conveniens: tum veterum ædificiorum vestigia, quæ hic etiamnum visuntur ad opidum usque *Bivonam*, mari adpositum, cui nomen proculdubio ab *Vibone* diruta inditum. Quin *Bivonam* antiquam *Vibonem* facit Celsus Cittadinus ad Abrahamum Ortelium scribens. Colonia fuit Romanorum. Navale hic ædificia.

*Pandosia.**Res gestæ.**Consentia.**Dignitas.**Situs.**Arx.**Archiepiscopus.**Res gestæ.**Clari Viri.**Hipponium.**Situs.*

vit Agathocles Siculorum tyrannus. Cluverius hodie *Monte Levine* esse credit. Quod in hujus urbis agro prata essent præclara, floribus abundantia, finxit antiquitas, venisse eò Proserpinam ex Sicilia florum legendorum gratia. Sunt hic *Philocastum*, *Panalia*, *Bel-Fortium*, *Surianum*, *Missa-*

Oppidula varia.

nium, *Mellitium*, *Purellum*, *Priaticum*, *Calimera castellum*, *Polistena*, *San-Georgium*, *Terra-Nova*, *Grotaria*, *Castellum Vitreum*, *Motta Lata*, *Stillum*. Santee amne transmissio, itinere ad præcellum montem *Seminaria* invenitur, opidum haud infrequens, agri cultissimi, olim *Taurianum*. Ultra Apenninum versus orientem sunt hæc: Cis Crathin *Castilio* oppidum, *Castiglio*; tum inter juga *Rose*: mox *Lilucium*, *Bisnium*, *Bisignano*, forma septiquetra, arce præditum, titulisque Principatus Episcopatusque ornatum. *Tarsia*, *Terra Nova*. Agri, *D. Mauri*, *S. Mauro*, magnificentissimo Bisniani Principis splendens palatio: & *Corlianum*. Offert se hinc orientem versus *Rossanum*, vel *Rossanum* civitas munitissima, tribus ab mari p. m. Sedem habet Archiepiscopalem, cui multi sunt Suffraganei. *Valerianum*, Episcopum *Rossanensem*, interfuisse Synodo Constantinopolitanæ vi, sub Agathone, prodi memorie Agathias lib. i v. Nobiles hic familiæ: *Amarellis*, *Armingari*, *Briti*, *Campagna*, *Caposachi*, *Ciri*, *Corti*, *Foggia*, *Longhi*, *Mileni*, *Manarini*, *Muro*, *Negri*, *Protospatari*, *Rapano*, *Risi*, *Tagliaferro*, *Toscani*, *Zuo*.

Archiepiscopus. Nobles familie.

Ulterius inter montes *Cassanum* est, ad Bafiniani quoque Principis imperium spectans, & Episcopatus fulgens dignitate. Dehinc inter altissima juga dives opidum *Cercaria*, *Cerchiara*, Marchionis montis *Sarchii*, ex Neapolitana *Carrafarum* gente. Inde *Castellum Novum* visitur.

Ultra Cochilem amnem *Trebisarium* est, *Trebisazzi* vulgo: juxtaque montes *Albidona*, dein *Amygdalaria*, nomen ab *Amygdalarum* copia habens. Illustravit suo ortu *Pomponius Letus*.

Clari Viri.

Quæ sequuntur loca *Lucania* potius, quam *Magna Græcia* tribuenda censent non pauci. Ego non magnopere in veritate quærenda me torquebo. Laborant enim hic indigenæ ipsi, viri etiam eruditi.

Passibus ab mari mille, *Arx* est *Imperialis*; sic dicta, quod ab Imper. Friderico Sicilia Rege sit condita. Alphonfus etiam II, Neapolis Rex; Calabriae Dux, validissimam hic erexit arcem. Inter montes sunt, quæ vulgò *Veleta*, *Nucara*, *Cana*, *Ruino*, *Franca-Villa*, ubi splendidum Carthusianorum cœnobium. *Noia*, *Pellicoris*, *S. Arcangelo*, *Bocca Nova*, *Vaturano* Græcorum domicilium; *Castro Nuovo*, *Episcopia*, *Carinia*, *Teania*, *Chiaromonte*, *Senesi*, *Collivali*, *Torse*. ruinæ *Petrole* ad amnem *Salandram* monstrantur. Sequitur ultra *Salandram* *Græco*, *S. Mauro*, *Acremira*, *Cantiano*, *Ferrandina*, castellum ab Ferrandino Calabriae Duce, Alphonfi II, Neapolitanorum Regis filio, conditum, & nominatum, haud procul eo loco, ubi prius *Vegianum* fuit, terræ motibus subversum & ab-

Arx Imperialis.

V u u u